

7/5757-6K-47

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

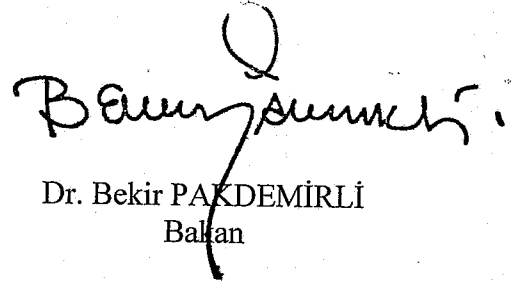
Sayı : 54045643-610-1 - 66
Konu : Yazılı Soru Önergesi

26.10/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-388626 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e ait 7/5757 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/5757 (2 sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YASİN ÖZTÜRK'E AİT 7/5757 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde tütün ve tütün mamullerinin üretimine, iç ve dış alım ve satımına ilişkin usul ve esaslar 03.01.2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanunla yeniden düzenlenmiştir.

Ülkemizde tütün üretimi, Kanunun 6'ncı maddesinde yer alan *"Üretici tütünleri yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemiyle alınır ve satılır."* şeklindeki hüküm kapsamında yapılmakta olup, herhangi bir müdahale veya yönlendirme olmaksızın, piyasanın talepleri doğrultusunda, ağırlıklı olarak bu iki yöntemden biri olan sözleşmeli üretim yöntemiyle gerçekleştirilmektedir.

Yazılı sözleşme yöntemiyle üretilen tütünlerin fiyatları, anılan kanunun 6'ncı maddesinde yer alan *"Sözleşmeli üretim esasına göre üretilen tütünlerin fiyatları, tütün mamulleri üreticileri ve/veya tüccarlar ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir."* şeklindeki hüküm kapsamında alıcılar ile üreticiler arasında serbestçe belirlenmektedir.

Açık artırma merkezlerinin kurulmasıyla ilgili olarak 4733 sayılı Kanunda bir düzenleme yapılmamış, Bakanlığa tütün satın alma veya açık artırma merkezi kurma şeklinde bir yetki veya görev verilmemiştir. Ancak, Kanunun 9/B maddesinde yer alan *"...üretici tütünlerinin yazılı sözleşme esası veya açık artırma yöntemi ile alınıp satılmasıyla... ilgili diğer usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir."* şeklindeki düzenlemeye dayanılarak, Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Tütün Satış Merkezlerinin Kurulması" başlıklı 14'üncü maddesinde *"Tütün satış merkezleri; ziraat odaları, tütün tarım satış kooperatifleri, her türlü üretici birlik, dernek ve kooperatifleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından Bakanlığın gözetim ve koordinasyonu altında kurulur ve işletilir."* şeklinde düzenleme yapılmış ve bu düzenleme 2003 yılında yürürlüğe girmiştir. Ancak bugüne kadar açık artırma merkezi kurulması amacıyla Bakanlığa hiçbir başvuru olmamıştır.

Yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda, sözleşmelerin, tütünler tarlaya dikilmeden önce ve en geç Nisan ayının sonuna kadar taraflar arasında akdedilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Akdedilen bu sözleşmelere, üretilen tütünlerin nevi fiyatları karşılıklı mutabakatla belirlenip üretim öncesi yazılmaktadır. Üretim gerçekleştikten sonra alıcı firmaların, sözleşmede belirtilen kalitedeki tütünü sözleşmede belirlenen fiyattan alma zorunluluğu bulunmaktadır. Aksi durumda üreticinin itiraz hakkı bulunmakta ve itiraza konu tütünler Bakanlığın gözetim ve denetiminde tekrar incelenmektedir.

2008/14265 sayılı Tütün Üretiminden Vazgeçip Alternatif Ürün Yetiştiren Üreticilerin Desteklenmesine Dair Karar 14.11.2008 tarihli ve 27054 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Diğer yandan, talebi olmayan yaprak tütünlerin yerine, piyasa değeri olan tütün çeşitlerinin, başta Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Hatay olmak üzere, özel sektör tarafından üretiminin yapılması çalışmalarında başarılı sonuçlar alınmıştır. Bu şekilde üretilen tütünler iç piyasada kullanılmakta ve ihraç edilerek gelir elde edilmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca 2017 yılında "Havza Bazlı Tarımsal Üretimi Destekleme Modeli"ne geçilmiştir. Proje ile tarımsal desteklerin rasyonel, yönlendirici ve etkin bir şekilde

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kullanılması, desteklenecek ürünlerde arz-talep dengesinin sağlanması, toprak-su kaynaklarını koruyarak sürdürülebilirliğinin sağlanması, tarımsal ürünlerin uygun alanlarda yetiştirilmesi ve verim-kalitede artış ile tarımsal hasılayı arttıracak planlı üretime geçilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede söz konusu proje kapsamında ekolojik ve ekonomik olarak tütün yetiştiriciliğine uygun havzalarda tütün ihtiyacımızın kendi kaynaklarımızdan karşılanması yönünde çalışmalar başlatılmış olup, tütün üreticilerine mazot-gübre destekleri ödenmektedir.